

Стразбур, 8 октомври 2009

Confidential
Greco RC-II (2007) 8E
Addendum

Втор круг на евалуација

Анекс На Извештајот за усогласеност На Република Македонија

Усвоен од ГРЕКО
на 44-тиот Пленарен состанок
(Стразбург, 6-8 Октомври 2009)

I. ВОВЕД

1. ГРЕКО го усвои Извештајот за оценка од Вториот Круг на Евалуација - за Република Македонија на 25-тиот Пленарен Состанок (14 Октомври 2005). Овој Извештај (Gresco Eval II (2004) 11E) упати 14 препораки на Република Македонија и беше објавен на 2 декември 2005.
2. Република Македонија, врз основа на Процедурата за усогласување на ГРЕКО, го достави Ситуацискиот Извештај на 3 мај 2007 година. После одржувањето на пленарната дебата, на 34-тиот пленарен состанок (10 Октомври 2007), врз основа на ситуацискиот извештај, ГРЕКО го усвои Извештајот за усогласеност од Вториот круг на евалуација (RC Report) за Република Македонија, кој беше објавен на 7-ми Јануари 2008 година. Извештајот за усогласеност (Gresco RC-II (2007) 8E) заклучи дека препораките II, III, IV, VI, XI и XIII се имплементирани задоволително а препораките V, VII и X се имплементирани на задоволителен начин. Препораките I, VIII, IX и XIV се имплементирани делумно а препораката XII не е имплементирана и ГРЕКО побара дополнителни податоци за нивната имплементација. Оваа информација беше обезбедена на 8-ми Мај 2009 година.
3. Целта на Анексот на Извештајот за Усогласеност – Втор Круг на Евалуација, во согласност со правилото 31, член 9.1 од Процедуралните Правила на ГРЕКО, е да ја оцени имплементацијата на препораките I, VIII, IX, XII и XIV во согласност со дополнителните информации споменати во точката 2.

II. АНАЛИЗА

Препорака I.

4. *ГРЕКО препорача да се изготви проект за имплементација на новата законска регулатива за конфискација и заплена на приносите од криминал и со нив поврзаните прашања, вклучувајќи воспоставување на насоки и темелна обука на овластените службени лица, како и собирањето на податоци за примената или пропуштањето да се примени конфискацијата и привремените мерки, со цел да се оцени функционирањето на системот во практиката.*
5. ГРЕКО потсетува дека во Извештајот за усогласеност – Втор круг на евалуација беше информирано за превземените мерки за промовирање на финансиските истраги и конфискација на приходи од криминал како и неколку обуки. Сепак ГРЕКО заклучи дека препораката е само делумно реализирана поради фактот што беа потребни дополнителни мерки за зајакнување на практичната примена на новите законски одредби за заплена и конфискација како и собирање на податоци кои би овозможиле евалуација на практичната примена на оваа легислатива.
6. Властите сега не информираа за додатни обуки, поконкретно за серија од 14 семинари за конфискација и времени мерки, организирани во периодот

од Ноември 2007 до Август 2009 година од страна на Академијата за обука на судии и јавни обвинители, кои беа посетени од страна на 269 судии, обвинители и претставници на други институции. Воедно, заплената и конфискацијата на приноси од криминал беа исто така обработени и како теми на редовните обуки на прашања поврзани со корупцијата од страна на Академијата за обука на судии и јавни обвинители и во рамките на твининг-проектот на Јавното обвинителство за организиран криминал и корупција.

7. Додатно, властите се повикаа на неколку законски мерки, вклучително и Законот за управување со конфискуван имот, имотна корист и предмети одземени во кривична и прекршолна постапка (објавен во Службен Весник бр. 98/08; стапен во сила од 1 Јануари 2009 година) – кој има за цел да се избегне злоупотребата и неекономичното работење при управувањето со конфискуваниот имот. Овој закон се имплементира од страна на новоформираната Агенција за управување со одземен имот, која е исто така одговорна и за подготовка на финансиски извештаи и статистички податоци за конфискуваниот имот и веќе започна со собирање на податоци за таа цел. Според доставените информации, во периодот 2007-2008, во 13 од вкупно 27 случаи на организиран криминал и корупција, беа изречени мерки на конфискација на имот и материјален профит како и забрана за извршување на професија, должност или дејност. Во однос на времените мерки, беа замрзнати 40 милиони евра и беше ставена забрана за работа со акции на 7 физички и 6 правни лица. Конечно, властите посочија нови активности на легислативен план кои се однесуваат на Кривичниот законик и Законот за кривична постапка, кои пред се имаат за цел усогласување со меѓународните стандарди (особено во однос на конфискација на приноси од криминал).
8. ГРЕКО ги зема во предвид доставените информации во однос на понатамошните активности и ги поздравува додатните законски мерки кои се преземени со цел за подобрување на легислативата за конфискација и приноси од криминал и за нејзината примена. Исто така го зема во предвид скорешното воспоставување на Агенција за управување со одземен имот и на податоците кои таа ги обезбедува. ГРЕКО укажува на големото значење кое го има собирањето на податоци од страна на Агенцијата за управување со одземен имот бидејќи тоа овозможува евалуација на практичното функционирање на системот во согласност со препораката на ГРЕКО.
9. ГРЕКО заклучува дека препораката I е имплементирана задовоилително.

Препорака VIII

10. *ГРЕКО препорача да се разгледа воспоставувањето на регулативна рамка на модерни административни принципи за голем број на јавни службеници кои не се државни службеници, а која ќе соодветствува, до степен кој евозможен, на прописите кои се применуваат во однос на државните службеници.*

11. ГРЕКО подвлекува дека, според Извештајот за усогласеност, извесни активности се преземени за воспоставување на регулативна рамка за статусот и условите за вработување на голем број на јавни службеници - преку анализирање на потребата за посебна легислатива, но не е постигнат позначителен напредок и затоа, ГРЕКО заклучи дека препораката VIII е имплементирана делумно.
12. Властите сега известуваат дека анализата на потребата за законско регулирање на статусот и условите за вработување на јавните службеници беше изготвена од страна на Министерството за правда и усвоена од страна на Владата на Република Македонија на 7 септември 2009 година. Анализата содржи предлог за изготвување на законска рамка за регулирање на статусот на јавната администрација, а пред се на постапката за вработување, дисциплинските мерки и постапката за престанок на работниот однос. Властите посочуваат дека се планира да се усвои таква легислатива – Закон за регулирање на статусот на вработените во јавната администрација – до крајот на 2009 година, согласно со Националната програма за усвојување на правото на ЕУ.
13. ГРЕКО ги зема во предвид информациите кои се обезбедени во однос на анализата на потребите за законско регулирање на статусот и условите за вработување на јавните службеници и планираното усвојување на таквата легислатива.
14. ГРЕКО заклучува дека препораката VIII е имплементирана задоволително.

Препорака IX

15. *Да се воведат кодекси на однесување за сите јавни службеници, во кои ќе бидат вклучени и јасни правила за пријавување на сомневања за корупција и да се овозможи обука за овие прашања, како и за ризиците од корупција, превентивни мерки и подигање на свеста кај јавноста.*
16. ГРЕКО укажува дека во Извештајот за усогласеност е наведено дека се планира, во рамките на Етичкиот кодекс за државни службеници да се воведат обврска на државните службеници да известуваат за случаи на корупција, како и дека се извршени определени обуки за превенција и репресија на корупцијата во рамките на Владата и на локално ниво. Како и да е, ГРЕКО нагласи дека етички кодекси како и обуки за пријавување на сомневања за корупција треба да се воведат за сите категории на јавни службеници. Согласно на тоа, оваа препорака се сметаше како делумно имплементирана.
17. Властите истакнуваат дека откако ќе се усвои Законот за статусот и условите за вработување на јавните службеници (види во точка 12), ќе се изготви и Етички кодекс за јавни службеници, кој ќе вклучува и правило за пријавување на сомневање за корупција. Уште повеќе, властите

истакнуваат и дека етички кодекс за членовите на Владата и носителите на јавни функции е веќе усвоен.

18. Властите исто така известуваат и за неколку обуки за ризикот од корупција, етиката во државната служба, превентивните мерки и подигањето на јавната свест: за судии и јавни обвинители (на кои учествуваа 540 учесници, во периодот од Ноември 2007 до Август 2009 година), за државни службеници од централно и локално ниво (на кои учествуваа околу 155 државни службеници во периодот од октомври 2008 и 2009 година – и предвидено е истите да продолжат до крајот на 2009 година) и за полицијата.
19. ГРЕКО ги зема во предвид информациите кои се однесуваат: на планираната подготовка на етички кодекс за јавни службеници кој би вклучувал правило за пријавување на сомневање за корупција, на усвојувањето на Етички кодекс за членови на Владата и функционери именувани од страна на Владата како и на обуките во однос на прашањата поврзани со корупција спроведени за државни службеници. Како и да е, ГРЕКО забележува дека Етички кодекс за сите јавни службеници – како што се бара во препораката – сеуште не е усвоен и нагласува дека обуки за прашања поврзани со корупција треба да се спроведуваат за сите јавни службеници а не само за државните службеници.
20. ГРЕКО заклучува дека препораката IX е само делумно спроведена.

Препорака XII

21. *Да се усвојат законодавни или други мерки за да се обезбеди одговорност на правните лица за кривичното дело противзаконско посредување во согласност со член 18 од Кривичната конвенција за корупција (ЕТС 173).*
22. ГРЕКО укажува дека во Извештајот за усогласеност беше наведено дека во тековните измени и дополнувања на Кривичниот законик внесено е дополнување со цел да се воспостави кривична одговорност за правните лица за кривичното дело противзаконното посредување. Сепак, со оглед на тоа дека во тој период Измените и дополнувањата на Кривичниот законик сеуште не беа усвоени, ГРЕКО заклучи дека препораката не е имплементирана.
23. Властите сега укажуваат дека Законот за измени и дополнувања на Кривичниот законик – чиј член 93 воведува корпоративна одговорност за кривичното дело Противзаконско посредување – како член 359, став 7 од Кривичниот законик – беше усвоен од страна на Парламентот на 10 Септември 2009 година.
24. ГРЕКО ги зема во предвид информациите кои се погоре наведени и го поздравува воведувањето на корпоративна одговорност за кривичното дело Противзаконско посредување.

25. ГРЕКО заклучува дека препораката XII е имплементирана задоволително.

Препорака XIV

26. *ГРЕКО препорача да се воведат засилена обука за полицајата, обвинителите и судиите за корпоративна одговорност на правните лица и за импликациите на легислативата за корпоративна одговорност во поглед на истрагата, гонењето и пресудувањето во вакви случаи.*
27. ГРЕКО укажува дека во Извештајот за усогласеност, беа наведени бројни обуки во однос на ново воведената кривична одговорност на правни лица, кои се обезбедени за полицајци од Одделението за организиран криминал, обвинители, царински службеници, даночни службеници и службеници, од единицата за финансиско разузнавање и од Управата за финансиска полиција. Сепак, ГРЕКО констатираше дека сеуште треба да се работи на практичната имплементација на оваа легислатива преку дополнителни обуки на полицајата, обвинителите и судиите, и заклучи дека пораката е делумно имплементирана.
28. Властите сега известуваат за организација на дополнителни обуки, имено два семинари на тема 'кривична одговорност на правни лица', организирани во 2008 година од страна на Академијата за обука на судии и јавни обвинители, на кои учествувале 33 судии и 9 јавни обвинители, кои се планира да продолжат како пракса и во иднина; и меѓународни специјализирани обуки за полицајата кои ќе се организираат од страна на Министерството за внатрешни работи, во соработка со Федералното Истражно Биро на САД, во рамките на проектот за регионален тренинг за полициски инспектори.
29. ГРЕКО ги зема во предвид обезбедените информации. ГРЕКО забележува дека се пријавени додатни обуки во областа на кривична одговорност на правни лица и ги охрабрува властите да продолжат со нивните залагања во оваа насока и со организирање на такви обуки за полицајата, обвинителите и судиите.
30. ГРЕКО заклучува дека препораката XIV е имплементирана задоволително.

III. ЗАКЛУЧОК

31. Врз основа на заклучоците содржани во Извештајот за усогласеност – Втор круг на евалуација – за Република Македонија и врз основа на погоренаведеното, ГРЕКО заклучува дека препораките I, VIII, XII и XIV се имплементирани задоволително. Препораката IX останува делумно реализирана.

32. Со усвојувањето на Анексот на Извештајот за усогласеност – Втор круг на евалуација, ГРЕКО заклучи дека од вкупно 14 препораки дадени на Република Македонија, вкупно 13 препораки се имплементирани задоволително или на задоволителен начин. Во однос на препораката која е делумно имплементирана, ГРЕКО го поздравува планот за подготовка на Етички кодекс за сите јавни службеници кој ќе вклучува правило за пријавување за сомневање за корупција и ги повикува властите да го имплементираат овој проект што е можно побрзо.
33. Со усвојувањето на Анексот на Извештајот за усогласеност од Вториот круг на евалуација се затвара Вториот круг на евалуација за Република Македонија. Сепак, властите можат да го информираат ГРЕКО за понатамошниот развој во однос на имплементацијата на препораката IX.
34. Конечно, ГРЕКО ги поканува властите, колку што можат побрзо, да одобрат објавување на овој Анекс, да го преведат на националниот јазик и да го објават преводот.